

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 213/2009

2009 m. kovo 18 d.

iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2160/2003 ir Reglamento (EB) Nr. 1003/2005 nuostatas dėl salmonelių kontrolės ir tyrimo veislinių *Gallus gallus* rūšies vištų ir kalakutų pulkuose

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos Bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2160/2003 dėl salmonelių ir kitų nurodytų zoonozių sukėlėjų per maistą kontrolės ⁽¹⁾, ypač į jo 5 straipsnio 6 dalį ir 13 straipsnį,

kadangi:

(1) Reglamento (EB) Nr. 2160/2003 tikslas – užtikrinti, kad siekiant sumažinti salmonelių ir kitų zoonozių sukėlėjų paplitimą ir visuomenės sveikatai keliamą pavojų būtų imtasi tinkamų ir veiksmingų priemonių, skirtų aptikti ir kontroliuoti šiuos sukėlėjus visais susijusiais gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapais, o ypač – pirminės gamybos etapu.

(2) Reglamentu (EB) Nr. 2160/2003 nustatyta, kad per tam tikrus mėginių tyrimus *Gallus gallus* rūšies veislinių vištų pulkuose aptikus *Salmonella Enteritidis* ar *Salmonella Typhimurium*, šiems pulkams taikomi specialūs reikalavimai. Šiais reikalavimais siekiama užkirsti kelią infekcijos plitimui kiaušiniuose ir broilerių mėsos gamybos grandinėje – t. y. nuo veislinio paukščio iki jo palikuonių. Panašūs reikalavimai turėtų būti taikomi kalakutų auginimui, siekiant užkirsti kelią infekcijos sklidimui kalakutų mėsos gamybos grandinėje. Todėl Reglamentas (EB) Nr. 2160/2003 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas.

(3) 2005 m. birželio 30 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1003/2005, įgyvendinančiu Reglamentą (EB)

Nr. 2160/2003 dėl Bendrijos tikslo sumažinti tam tikrų salmonelių serotipų paplitimą veisliniuose *Gallus gallus* rūšies vištų pulkuose ⁽²⁾, nustatytas Bendrijos tikslas sumažinti tam tikrų salmonelių serotipų paplitimą veislinių *Gallus gallus* rūšies vištų pulkuose. Be to, šio reglamento priedu nustatyta tikrinimo sistema, skirta nustatyti, ar pasiektas Bendrijos tikslas.

(4) Komisija, vadovaudamasi Reglamento (EB) Nr. 1003/2005 2 straipsniu, turėtų peržiūrėti Bendrijos tikslą, atsižvelgdama į pagal Reglamentą (EB) Nr. 2160/2003 patvirtintų nacionalinių kontrolės programų įgyvendinimo pirmaisiais metais rezultatus. 2007 m. buvo pirmieji įgyvendinimo metai.

(5) Valstybės narės, vadovaudamosi 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/99/EB dėl zoonozių ir zoonozių sukėlėjų monitorinio ⁽³⁾, pateikė Komisijai 2007 m. stebėsenos rezultatus. Atsižvelgiant į šiuos rezultatus, Bendrijos tikslo keisti nereikėtų.

(6) Norint veiksmingai paskirstyti išteklius, valstybėms narėms, pasiekusioms Bendrijos tikslą, turėtų būti leista sumažinti oficialių kontrolių skaičių. Todėl Reglamentas (EB) Nr. 1003/2005 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas.

(7) Peržiūrint Reglamento (EB) Nr. 1003/2005 priede nustatytą tikrinimo sistemą, nustatyta, kad iškilo sunkumų taikant mėginių ėmimo nurodymus; be to, gauta naujos informacijos apie tikrinimo sistemų nepatikimumą. Todėl tikrinimo sistema turėtų būti iš dalies pakeista.

(8) Todėl reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti reglamentus (EB) Nr. 2160/2003 ir (EB) Nr. 1003/2005.

⁽¹⁾ OL L 325, 2003 12 12, p. 1.

⁽²⁾ OL L 170, 2005 7 1, p. 12.

⁽³⁾ OL L 325, 2003 12 12, p. 31.

(9) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

veislinių vištų ir veislinių kalakutų pulkai užkrėsti *Salmonella enteritidis* ir *Salmonella typhimurium*.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 2160/2003 II priedo C dalies antraštinė dalis ir 1 punktą keičiami taip:

„C. Specialūs reikalavimai veislinių *Gallus gallus* rūšies vištų ir veislinių kalakutų pulkamams

1. 3–5 punktuose nustatytos priemonės turi būti taikomos, jei pagal B dalies nuostatas tiriant mėginius ar pagal Komisijos reglamentų (EB) Nr. 1003/2005 (*) ir 584/2008 (**) priedų tikrinimo sistemas nustatoma, kad 2 punkte nurodytomis aplinkybėmis *Gallus gallus* rūšies

(*) OL L 170, 2005 7 1, p. 12.

(**) OL L 162, 2008 6 21, p. 3.“

2 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1003/2005 priedas pakeičiamas šio reglamento priedo tekstu.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Tačiau 2 straipsnis taikomas nuo 2009 m. balandžio 1 d., o 1 straipsnis – nuo 2010 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2009 m. kovo 18 d.

Komisijos vardu
Androulla VASSILOU
Komisijos narė

PRIEDAS

„PRIEDAS

Tikrinimo sistema, skirta nustatyti, ar pasiektas Bendrijos tikslas sumažinti *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella Hadar*, *Salmonella Infantis*, *Salmonella Typhimurium* ir *Salmonella Virchow* veislinių *Gallus gallus* rūšies suaugusių vištų pulkuose

1. IMČIŲ SISTEMA

Mėginiai imami iš visų veislinių *Gallus gallus* rūšies suaugusių vištų pulkų, kuriuose yra ne mažiau kaip 250 paukščių (toliau – „veisliniai pulkai“).

2. VEISLINIŲ PULKŲ STEBĖSENA

2.1. Mėginių ėmimo vieta, dažnumas ir statusas

Veisliniai pulkai yra atrenkami mėginiams ūkinės veiklos vykdytojo iniciatyva, ir ši atranka yra oficialios kontrolės dalis.

2.1.1. Mėginių ėmimas ūkinės veiklos vykdytojo iniciatyva

Mėginiai imami kas dvi savaites kompetentingos institucijos nurodytoje vietoje, pasirenkant dvi galimybes:

- a) peryklą arba
- b) ūkį.

Kompetentinga institucija gali parinkti vieną iš a arba b punktuose nurodytų vietų visų broilerių veislinių pulkų tikrinimo sistemai ir vieną iš galimybių – dedeklių veisliniams pulkams. Ūkių, daugiausia eksportuojančių arba parduodančių perinti skirtus kiaušinius kitoms valstybėms narėms, mėginiai visais atvejais turėtų būti imami ūkyje. Kompetentinga institucija nustato tvarką, pagal kurią apie ūkinės veiklos vykdytojo iniciatyva paimtuose mėginiuose aptiktus 1 straipsnio 1 dalyje nurodytus salmonelių serotipus (toliau – atitinkamos salmonelės) tyrimus atliekanti laboratorija nedelsdama praneša kompetentingai institucijai. Laiku pranešti apie salmonelių, įskaitant serotipus, aptikimą privalo ūkinės veiklos vykdytojas ir tyrimus atliekanti laboratorija.

Nukrypstant nuo nuostatų, jei Bendrijos tikslas buvo pasiektas bent dvejus kalendorinius metus iš eilės, kompetentinga institucija savo nuožiūra gali nuspręsti, kad mėginiai ūkyje būtų imami kas tris savaites. Kompetentinga institucija gali nuspręsti grąžinti dviejų savaitių tikrinimo intervalą, jei būtų nustatyta, kad ūkio pulkas užkrėstas ir (arba) visais kitais atvejais, kuriuos kompetentinga institucija laiko tinkamais.

2.1.2. Mėginių ėmimas atliekant oficialią kontrolę

Nepažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 2160/2003 II priedo C dalies 2 punkto oficialių mėginių ėmimą sudaro:

2.1.2.1. Jei mėginiai ūkinės veiklos vykdytojo iniciatyva imami perykloje:

- a) įprastas mėginių ėmimas perykloje kas 16 savaitių ir
- b) įprastas mėginių ėmimas ūkyje du kartus per gamybos ciklą: pirmą kartą ne vėliau kaip keturios savaitės nuo kiaušinių dėjimo fazės pradžios arba vištų perkėlimo į kiaušinių dėjimo sektorių, antrą kartą – besibaigiant kiaušinių dėjimo fazei, ne anksčiau nei aštuonios savaitės iki gamybos ciklo pabaigos;
- c) patvirtinamasis mėginių ėmimas ūkyje, jei perykloje paimtuose mėginiuose buvo rasta atitinkamų salmonelių.

2.1.2.2. Jei mėginiai ūkinės veiklos vykdytojo iniciatyva imami ūkyje, atliekamas įprastas mėginių ėmimas tris kartus per gamybos ciklą:

- a) ne vėliau kaip keturios savaitės nuo kiaušinių dėjimo fazės pradžios arba vištų perkėlimo į kiaušinių dėjimo sektorių;
- b) besibaigiant kiaušinių dėjimo fazei, ne anksčiau kaip aštuonios savaitės iki gamybos ciklo pabaigos;

- c) bet kuriuo gamybos etapo momentu, pakankamai nutolusiu nuo punktuose a ir b nurodytų laiko momentų.

2.1.2.3 Nukrypstant nuo 2.1.2.1 ir 2.1.2.2 pastraipų ir jei Bendrijos tikslas pasiektas mažiausiai dvejus kalendorinius metus iš eilės, kompetentinga institucija gali pakeisti įprastą mėginių ėmimą šiuo mėginių ėmimu:

- a) ūkyje bet kuriuo gamybos ciklo metu ir perykloje vieną kartą per metus arba
- b) ūkyje du kartus bet kuriuo gamybos ciklo momentu, pakankamai nutolusiu vienas nuo kito.

Maisto verslo subjekto iniciatyva atliekamas mėginių ėmimas gali būti pakeistas kompetentingos institucijos atliekamu mėginių ėmimu.

2.2. Mėginių ėmimo protokolai

2.2.1. Mėginių ėmimas perykloje

Kiekvieno mėginio ėmimo atveju iš vieno veislinio pulko imamas ne mažiau kaip vienas mėginys. Mėginių ėmimas turėtų būti atliekamas perėjimo dieną, kai galima paimti visų veislinių pulkų mėginius ir visą medžiagą iš visų peryklų, iš kurių išperėti paukščių jaunikliai yra paimami mėginių ėmimo dieną ir proporcingai papildyti mėginių rinkinį. Jei peryklose yra daugiau nei 50 000 to paties pulko kiaušinių, iš to paties pulko imamas antras mėginys.

Mėginį sudaro ne mažiau kaip:

- a) vienas bendrasis regimai nešvarių peryklos padėklų įklotų mėginys, atsitiktine tvarka paimtų iš penkių atskirų peryklos padėklų arba peryklos vietų, kad bendras plotas, iš kurio paimtas mėginys, būtų mažiausiai 1 m²; jei veislinio pulko perinti skirti kiaušiniai užima daugiau nei vieną peryklą, bendrasis mėginys imamas iš kiekvienos iš daugiausia penkių peryklų; arba
- b) vienas mėginys vienu ar keliais sudrėkinto audinio tepinėliu (-iais) iš bendro ploto (mažiausiai 900 cm²), paimtas iškart po viščiukų paėmimo iš mažiausiai visų penkių peryklos padėklų viso dugno paviršiaus ploto, arba iš pūkų iš penkių vietų, įskaitant grindis, iš viso iki penkių peryklų padėklų su išperėtais pulko kiaušiniiais, užtikrinant, kad buvo paimta bent po vieną mėginį iš pulko, iš kurio kilę kiaušiniai; arba
- c) 10 g sutrūkusių kiaušinių lukštų iš 25 atskirų peryklų padėklų (t. y. 250 g pirminio mėginio) į daugiausia penkis peryklas su išperėtais pulko kiaušiniiais, jie sutraiškami, sumaišomi ir iš jų paimama mėginio dalis, skirta sudaryti 25 g dalinio mėginio.

a, b ir c punktuose išdėstyta procedūra atliekama tiek imant mėginius ūkinės veiklos vykdytojo iniciatyva, tiek oficialiai. Neprivaloma į mėginių ėmimą įtraukti peryklą su kiaušiniiais iš skirtingų pulkų, jei mažiausiai 80 proc. kiaušinių yra kitose į mėginių ėmimą įtrauktose peryklose.

2.2.2. Mėginių ėmimas ūkyje:

2.2.2.1. Įprastas mėginių ėmimas ūkinės veiklos vykdytojo iniciatyva

Imami visų pirma išmatų mėginiai, kuriuose siekiama aptikti maždaug 1 proc. paplitimą pulke, kai pasikliautinas lygmuo 95 proc. Tam reikia, kad mėginius sudarytų vienas iš šių elementų:

- a) surinktas išmatų mėginys, susidedantis iš atskirų šviežių išmatų mėginių, kurių kiekvienas sveria ne mažiau 1 g, atsitiktine tvarka paimtų įvairiose pastatų, kuriuose laikomi paukščiai, vietose, arba, kai paukščiai gali laisvai patekti į kitus ūkio pastatus, kiekvienoje pastatų, kuriuose laikomi paukščiai, grupėje. Išmatas galima surinkti mažiausiai dviems mėginiams.

Toliau nurodomas vietų, kuriose imami atskiri išmatų mėginiai surinktam išmatų mėginiui, skaičius:

Pastate laikomų paukščių skaičius	Iš pulko imtinų išmatų mėginių skaičius
250–349	200
350–449	220
450–799	250
800–999	260
1 000 arba daugiau	300

b) antbačių mėginiai ir (arba) dulkių mėginiai

Naudojami pakankamai gerai sugeriantys drėgmę antbačiai. Galima naudoti ir specialias „kojines“.

antbačių paviršius suvilgomas tinkamu skiedikliu (pvz., 0,8 proc. natrio chloridu ir 0,1 proc. peptonu steriliame dejonizuotame vandenyje, steriliu vandeniu arba bet koku kitu kompetentingos institucijos patvirtintu skiedikliu),

mėginiai imami vaikstant po vištidę, pasirinkus tokį maršrutą, kad būtų paimtas reprezentatyvus mėginys iš visų vištidės ar atitinkamo sektoriaus vietų. Tai apima prižiūkstas ir nešvarias vietas, jei jose saugu vaikščioti. Mėginiai paimami iš visų atskirų vištidės aptvarų. Paėmus mėginius pasirinktame sektoriuje, antbačiai atsargiai nuaunami, kad nenukristų prilipusios medžiagos.

Mėginius sudaro:

- i) penkios poros antbačių; su kiekviena iš jų apeinama maždaug 20 proc. vištidės ploto. Mėginiai nuo antbačių gali būti surinkti tyrimui į mažiausiai du surinktus mėginius; arba
 - ii) bendras vienos poros antbačių, su kuriais apeinama 100 proc. vištidės ploto, mėginys ir kartu paimamas dulkių mėginys, surinktas iš įvairių vištidės vietų, nuo paviršiaus, ant kurio matyti dulkių. Šiam dulkių mėginiui paimti naudojamas vienas ar keli sudrėkintos medžiagos tepinėliai iš mažiausiai 900 cm² bendro ploto.
- c) jei veisliniai pulkai laikomi narvuose, mėginį gali sudaryti natūraliai susimaišiusios išmatos iš mėšlo konvejerių, grandyklių arba mėšlo duobių, priklausomai nuo vištidės tipo. Du mėginiai po mažiausiai 150 g tyrimui atskirai surenkami taip:
- i) nuolat veikiančiais mėšlo konvejeriais, esančiais po kiekviena narvelių pakopa, kuriais mėšlas patenka į konvejerio sraigtą arba sistemą;
 - ii) mėšlo duobių sistema, kurios kreiptuvai, esantys po narveliais, mėšlą išmeta į gilią duobę, esančią po vištide;
 - iii) mėšlo duobių sistema po atskirais vištidės narveliais, kuriuos pakėlus mėšlas sukrenta tiesiai į duobę.

Paprastai narveliai vištidėje būna išdėstyti keliais aukštais. Bendrame surinktame mėginyje turi būti surinktų išmatų iš kiekvieno aukšto. Iš kiekvieno pulko trečiojoje–šeštojoje pastraipoje aprašyta tvarka paimama po du surinktus mėginius:

kur yra naudojamos konvejerių arba kreiptuvų sistemos, jos turi būti paleistos mėginių ėmimo dieną prieš imant mėginius,

sistemose, kuriose po narveliais yra kreiptuvai ir grandyklės, išmatos, susikaupusios ant grandyklės po to, kai ji buvo paleista, yra surenkamos,

jeigu narveliai išdėstyti pakopomis ir konvejerio arba grandyklės sistemos nėra, išmatas reikia imti iš mėšlo duobės,

mėšlo konvejerių sistemos: surenkamos konvejerio išmetimo galuose susikaupusios išmatos.

2.2.2.2. Oficialus mėginių ėmimas:

a) įprastas mėginių ėmimas atliekamas, kaip nurodyta 2.2.2.1 punkte;

b) patvirtinamasis mėginių ėmimas, jei perykloje paimtame mėginyje buvo aptikta atitinkamų salmonelių, atliekamas 2.2.2.1 punkte nurodyta tvarka. Toliau nurodyta tvarka gali būti renkami papildomi mėginiai galimam antimikrobinių medžiagų tyrimui arba slopinamajam poveikiui bakterijų dauginimuisi nustatyti: imami vištų, atsitiktine tvarka atrinktų iš kiekvienos ūkio vištidės, paprastai iš ne daugiau kaip penkių vištų iš vienos vištidės, mėginiai, nebent institucija nusprendžia, kad būtina paimti mėginius iš daugiau vištų. Jei infekcijos šaltinis nėra patvirtinamas, prieš panaikinant prekybos apribojimus, atliekamas pulko ir jo palikuonių antimikrobinių medžiagų tyrimas arba naujas bakteriologinis salmonelių tyrimas. Jei aptinkama antimikrobinių medžiagų arba nustatomas bakterijų dauginimąsi slopinantis poveikis, salmonelių užkratas laikomas patvirtintu;

c) įtartini atvejai

ypatingais atvejais, kai kompetentinga institucija turi priežasčių abejoti rezultatais (klaidingi teigiami arba klaidingi neigiami rezultatai), ji gali nuspręsti atlikti pakartotinį tyrimą pagal b punktą.

3. MĖGINIŲ TYRIMAS

3.1. Ėminių paruošimas

3.1.1. Peryklos padėklų įklotai:

a) panardinkite mėginį į 1 l buferinio peptono vandens (BPV), pašildyto iki kambario temperatūros, ir atsargiai pamaišykite;

b) toliau mėginiui taikykite 3.2 dalyje nurodytą nustatymo metodą.

3.1.2. Antbačių ir dulkių mėginiai:

a) antbačių ir (arba) kojinių pora (-os) ir dulkių mėginiai (tepinėlis) atsargiai išpakuojama (-os), kad nenukristų prie jų prilipusios fekalijos arba dulkės, ir panardinamas (-i) į 225 ml buferinio peptono vandens (BPV), pašildyto iki kambario temperatūros. Antbačiai ir (arba) kojinės ir tepinėlis turi būti visiškai panardinami į buferinį peptono vandenį, kad aplink mėginį susidarytų pakankamai laisvo skysčio, kad salmonelės galėtų judėti tolyn nuo mėginio ir todėl prirėkus būtų galima dar įpilti BPV. Antbačių mėginiai ir audinio tepinėliai paruošiami atskirai;

b) jei penkios antbačių ir (arba) kojinių poros sujungiamos į du mėginius, kiekvieną surinktą mėginį įdėkite į 225 ml ar daugiau, jei reikia, BPV, kad jis būtų visiškai panardintas ir aplink mėginį susidarytų pakankamai laisvo skysčio, kad salmonelės galėtų judėti tolyn nuo mėginio;

c) pamaišykite, kad visas mėginys būtų prisotintas, ir toliau tirkite kultūrą pagal 3.2 dalyje nurodytą nustatymo metodą.

3.1.3. Kiti išmatų mėginiai:

- a) visi išmatų mėginiai surenkami į vieną vietą ir gerai sumaišomi; iš šio bendro mėginio kultūrai paimamas 25 gramų antrinis mėginys;
- b) 25 gramų antrinis mėginys panardinamas į 225 ml BPV, pašildyto iki kambario temperatūros;
- c) mėginio kultūra toliau tiriama taikant 3.2 punkte nurodytą nustatymo metodą.

Jei yra suderinti ISO standartai dėl išmatų ruošimo salmonelėms aptikti, jie taikomi ir pakeičia pirmiau minėtas mėginių paruošimą reglamentuojančias nuostatas.

3.2. Nustatymo metodas

Salmonella spp. nustatomos pagal EN/ISO 6579-2002/Amd1:2007 1 pakeitimą. „Maisto ir pašarų mikrobiologiniai tyrimai – horizontalus metodas *Salmonella* spp aptikti. – 1 pakeitimas: D priedas: Salmonelių aptikimas gyvūnų išmatose ir pirminio gamybos etapo aplinkos mėginiuose“.

Antbačių ir 3.1 dalyje nurodytų kitų išmatų mėginių atvejais galima surinkti sodrinimo sultinį su buferiniu peptono vandeniui tolesniam auginimui. Šiam tikslui įprastai inkubuokite abu mėginius buferiniame peptono vandenyje. Iš kiekvieno mėginio paimkite 1 ml inkubuoto sultinio ir kruopščiai sumaišykite, tuomet paimkite 0,1 ml mišinio ir įprastu būdu inokuliuokite MSRVR plokšteles.

Po inkubavimo nekratykite, nemaišykite arba kitaip neplakite BPV esančių mėginių, nes taip išsiskiria slopinančios dalelės ir sumažėja tolesnis MSRVR izoliavimas.

3.3. Serotipo nustatymas

Nuo kiekvieno teigiamo mėginio atskiriamas bent vienas štamai pagal *Kaufmann–White* sistemą.

4. REZULTATAI IR ATASKAITOS

Tikrinant, ar Bendrijos tikslas yra pasiektas, veislinių pulko rezultatai laikomi teigiamais, kai viename ar daugiau ūkyje paimtų išmatų mėginių aptinkama atitinkamų salmonelių (ne vakcininės padermės) (arba, jei valstybėje narėje papildomai oficialiai patvirtinamas salmonelių buvimas atitinkamuose išmatų mėginiuose arba paukščių organų mėginiuose), net jei salmonelių aptikta tik dulkių mėginyje. Tai netaikoma ypatingais atvejais, kai įtartinuose pulkuose aptiktos salmonelės ūkinės veiklos vykdytojo iniciatyva ūkyje paimtuose mėginiuose nebuvo patvirtintos oficialiais mėginiais.

Statistikos tikslais, užkrėstas pulkas skaičiuojamas tik vieną kartą, neatsižvelgiant į salmonelių aptikimo dažnumą šiame pulke gamybos laikotarpiu.

Į ataskaitą įtraukiama:

- a) išsami informacija apie pasirinktą mėginių ėmimo sistemą ir atitinkamai pasirinktą imtų mėginių tipą;
 - b) bendras veislinių pulkų skaičius ir ištirtų pulkų skaičius;
 - c) tyrimų rezultatai;
 - d) rezultatų paaiškinimas, ypač išskirtiniais atvejais.“
-